

POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE
ODDZIAŁ W ŁODZI

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W ŁODZI

ROCZNIK ŁÓDZKI

Tom LXII

2014

WYDAWNICTWO POŚWIĘCONE DZIEJOM ŁODZI
I ZIEM WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

ŁÓDŹ 2014

Sprawozdanie z konferencji pt. „Legiony Polskie w okresie Wielkiej Wojny”, Łódź, 22 X 2014 r. (<i>Anna Kowalczyk</i>).....	265
Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. „Stanisław Kościałkowski. Pamięci przywrócony”, Łódź, 14–15 XI 2014 r. (<i>Marcin Męcina</i>).....	268
Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Wielka Wojna. W stulecie wybuchu”, Łódź, 20–22 XI 2014 r. (<i>Anna Rybińska</i>).....	271

PRO MEMORIAM

Doktor Eleonora Trzcńska (10 IX 1946 – 13 V 2014), (Krzysztof W. Mucha)...	277
--	-----

CONTENTS

DISSERTATIONS AND ARTICLES

<i>Marta Sikorska-Kowalska</i> , The issues of women on the pages of “Goniec Łódzki”, “Kurier Łódzki” and “Nowy Kurier Łódzki”.....	13
<i>Włodzimierz Kozłowski</i> , Before they have become commanders of 10 th Infantry Division (Łódź). Fragments from the biography from the World War I years.....	29
<i>Przemysław Waingertner</i> , Major Wilhelm Wilczyński – the participant and the witness of the Great War and of the battle about borders of Second Polish Republic.....	53
<i>Maria Nartowicz-Kot</i> , The dispute concerning tradition. Commemoration of the Independence Day in Łódź during in the first decade of Polish Reborn...	63
<i>Bartosz Górecki</i> , Legal and organizational aspects of function of the Labour Fund in years of 1933–1939.....	83
<i>Bohdan Piętko</i> , The first phase of the extermination of the Jews from the Wartheland in KL Auschwitz (March – April 1943).....	101
<i>Jolanta Kolbuszewska</i> , Zbigniew Kuchowicz and his vision of science (discussion around the book „Biological dimension of history”).....	121

MINOR WORKS AND MATERIALS

<i>Tomasz Nowak</i> , Is it possible that Augustus Okragly from Wielun could have been the same person as Augustus Rotundus Mieleski?.....	137
<i>Tomasz Figlus</i> , ‘Olędry’ villages in Central Poland. Notes on the topic of morphogenetic differentiation on the background of the development of settlement.....	143

<i>Adriana Bryk</i> , Archival sources for the history of Zduńska Wola ghetto in the State Archive in Lodz and its branch in Sieradz.....	161
<i>Piotr Ossowski</i> , Michalina Tatarkówna-Majkowska (1908–1986) – an outline of biography.....	177
<i>Elżbieta Czajka</i> , State Archive in Lodz in social Networking Service “Facebook”	187
The report by the member of parliament Jędrzej Moraczewski from the Convention of PPS, which was held in days 6, 7, 8 January 1916 in Piotrków. Printable prepared by <i>Kamil Piskala</i>	195

REVIEW ARTICLE

<i>Krzysztof Paweł Woźniak</i> , The immortal ‘Lodzermensch’ along with other personage. Remarks on the Monika Kucner’s, <i>Literatura „ziemi obiecaniej”</i> . Twórczość niemieckojęzycznych Łódzian w XIX i na początku XX wieku.....	215
---	-----

REVIEWS

Sprawozdania wojewody łódzkiego. Rok 1938, cz. 1: Legalny ruch polityczny i narodowościowy. Study and Edition by J. Walicki, A. Sitarek, M. Trębacz, Z. Trębacz, M. Kucner, K. Radziszewska, E. Wiatr, Ł. Jaworski, P. Zawilski, Łódź 2012, pp. 369; Sprawozdania wojewody łódzkiego. Rok 1939, cz. 1: Legalny ruch polityczny i narodowościowy. Study and Edition by J. Walicki, A. Sitarek, M. Trębacz, Z. Trębacz, M. Kucner, K. Radziszewska, E. Wiatr, Ł. Jaworski, P. Zawilski, Łódź 2012, pp. 170 (<i>Krzysztof Paweł Woźniak</i>).....	231
Mieczysław B. Biskupski, <i>Independence Day: Myth, Symbol, and the Creation of Modern Poland</i> , Oxford 2012, pp. 200 (<i>Kamil Piskala</i>).....	234
Tomasz Olszacki, <i>Zamek królewski w Sieradzu. Dzieje – badania – architektura</i> , Sieradz 2013, pp. 185 (<i>Grzegorz Wierzchowski</i>).....	238
Grzegorz Zackiewicz, <i>Syndykalizm w polskiej refleksji i rzeczywistości politycznej I połowy XX wieku</i> , Kraków 2013, pp. 792 (<i>Przemysław Waingertner</i>).....	241
Michał Andrzejczak, „Czerwoni carowie Rosji” na salonach dyplomatycznych. Miejsce Rosji porewolucyjnej w systemie bezpieczeństwa międzywojnia na łamach prasy narodowo-demokratycznej w latach 1922–1932, Krzeszowice 2013, pp. 185 (<i>Przemysław Waingertner</i>).....	247
„A może byśmy tak...” porozmawiali o Tuwimie, Study by M. Obrusznik-Partyka, L. Pacan-Bonarek, T. Matuszak, Warszawa–Piotrków Trybunalski 2013, pp. 127 (<i>Kamila Pawełczyk-Dura</i>).....	249

A. Górak, K. Latawiec, J. Kozłowski, Słownik biograficzny gubernatorów i wicegubernatorów w Królestwie Polskim (1867–1918), Lublin 2014, pp. 432 (<i>Kamila Pawelczyk-Dura</i>).....	252
Przemysław Waingertner, Włodarze województwa łódzkiego, Łódź 2014, pp. 134 (<i>Maria Nartowicz-Kot</i>).....	255
Sieradz. Dzieje miasta t. I–III, Edition by Z. Anusik, J. Kita, M. Nartowicz-Kot, K. Lesiakowski, Łódź–Sieradz 2014 (<i>Przemysław Waingertner</i>)....	258

REPORTS

The report from the opening the Exhibition “The Lodz Operation 1914 [...] by lighted fuses we are standing, we are dreaming our dream about Poland”, Głowno, 3 th VI 2014 (<i>Tomasz Romanowicz</i>).....	263
The report from Conference “Polish Legions during the Great War”, Łódź, 22 th X 2014 . (<i>Anna Kowalczyk</i>).....	265
The report from Scientific Conference “Stanisław Kościałkowski. Restored to memory”, Łódź, 14 th –15 th XI 2014 (<i>Marcin Męcina</i>).....	268
The report from an International Conference “Great War. On the centenary of the outbreak”, Łódź, 20 th –22 th XI 2014 (<i>Anna Rybińska</i>).....	271

PRO MEMORIAM

Doctor Eleonora Trzcńska (10 IX 1946 – 13 V 2014), (Krzysztof W. Mucha)...	277
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ИССЛЕДОВАНИЯ И СТАТЬИ

<i>Марта Сикорска-Ковальска</i> , Женская проблематика на страницах „Gońca Łódzkiego”, „Kuriera Łódzkiego”, а также „Nowego Kuriera Łódzkiego”... 13	13
<i>Влодзимеж Козловски</i> , Прежде чем стали командирами 10 пехотной дивизии (Лодзь). Фрагменты биографий времен первой мировой войны... 29	29
<i>Пшемислав Вайнгертнер</i> , Майор Вильгельм Вильчиньски – участник и свидетель Великой войны и борьбы за границы Второй Речи Посполито... 53	53
<i>Мария Нартонувич-Кот</i> , Спор о традиции. Лодзинские чествования праздника пезависимости в Возрожденной Польши..... 63	63